

HUKUK BÜLTENİ

İNGİLTERE'DE BİRİ SİZİ GÖZETLİYOR

İngiltere'deki sekiz tren istasyonu tarafından, personeli güvenlik olaylarına karşı uyarmak ve belirli suç türlerini azaltmak amacıyla CCTV kameralarıyla Amazon destekli yapay zeka gözetim teknolojisi kullanıldı.

Bahse konu teknoloji ile birlikte, raylara izinsiz bir şekilde giren kişiler tespit edilmekte, platformların aşırı kalabalığı izlenebilmekte; koşma, bağırma, kaykay sürme, sigara içme gibi antisosyal davranışlar belirlenebilmekte ve bisiklet hırsızlarının tespiti için video akışlarındaki öğeler seçilebilmektedir.

Yapay zeka araştırmacıları tarafından duyguları; insanların mutlu, kızgın, üzgün gibi ruh hallerini tespit etmek için kullanılan ve riskli olduğu belirtilen bu teknoloji, bir istasyonda intihar girişiminin tespitinde kullanılmaya çalışılmış ancak kameraların arızalanmasından ötürü kullanılamamıştır.

İngiltere Veri Koruma Otoritesi ise 2022 yılı Ekim ayında konuya ilişkin olarak, bu tür sistemlerin güvenilirlik açısından riskler içerdiğini belirtmiş ve duygu analizinin kullanımına karşı uyarıda bulunan bir açıklama yayımlamıştır. Açıklama da bu tür teknolojilerin henüz gelişmemiş olduğunu ve yanlış çıktılar verebileceğini belirtmiştir.

İNGİLTERE'DE BİRİ SİZİ GÖZETLİYOR

MC DONALD'S 'BIG MAC'E KISMEN İPTAL

TÜKETİCİLERİN ÇEVRE HASSASİYETİ KORUNUYOR

REKABET DENETİMİNDE WHATSAPP MESAJLARININ SİLİNMESİNE 15.9 MİLYON EURO CEZA

AB YASALARININ 'CİLT DOSTU' İBARESİ YASAĞI

APPLE'A EK SORUŞTIRMALAR BAŞLATILDI

YEŞİL MUTABAKAT ÇALIŞMA GRUBU 2023 YILI FAALİYET RAPORU

MC DONALD'S 'BIG MAC'E KISMEN İPTAL

MC Donald's 01.04.1996 tarihinde 29., 30. ve 42. gıda ürünlerini içeren sınıflarda 'BIG MAC' markasını tescil ettirmiştir.

11.04.2017 tarihinde ise Supermac's Ltd. adlı şirket kullanılmama iddiası ile 'BIG MAC' markasının iptali için başvuruda bulunmuştur. Bu başvuru sonucunda uyuşmazlık EUIPO Temyiz Kurulu önüne geldiğinde Kurul Mc Donald's'ın aşağıda yer alan mal ve hizmetler için kullanımının olduğunu tespit etmiştir:

'Sınıf 29: Et ve kümes hayvanı ürünlerinden hazırlanan yiyecekler, etli sandviçler, tavuklu sandviçler.

Sınıf 30: Yenilebilir sandviçler, etli sandviçler, tavuklu sandviçler.

Sınıf 42: Tüketim ve araçtan servis tesisleri için hazırlanan yiyecek ve içecek sağlama faaliyetinde bulunan restoran ve diğer kuruluş veya tesislerin işletilmesiyle ilişkili veya bunlarla sunulan hizmetler; paket servis yiyecek hazırlama.'

Supermac's, bu karara karşı 'etli sandviçler' istisna olmak üzere Genel Mahkeme'ye başvuruda bulunmuştur.

Genel Mahkeme ise bu kullanıma dair maddelerin kullanım kapsamını, özellikle satış hacmini, kullanım süresinin uzunluğunu ve kullanım sıklığını göstermediğini tespit etmiştir. Bu nedenle, Mahkeme McDonald's'ın posterlerine, menü görüntülerine, reklamlarına rağmen bu durumun 'tavuk sandviçleri' ve sonuç olarak 'kümes hayvanı ürünlerinden hazırlanan yiyecekler' için gerçek kullanım oluşturmadığına karar vermiştir.

'Et ürünlerinden hazırlanan gıdalar' kategorisinin ise daha fazla bölünemeyen yeterince tutarlı bir kategori oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, McDonald's 'BIG MAC' ürününün 'et sandviçleri' için gerçek kullanımının, aynı zamanda 'et ürünlerinden hazırlanan yiyecekler' için de gerçek kullanım oluşturduğu tespit edilmiştir.

Mahkeme, 'BIG MAC' ticari markasının tescilli olduğu ve tescilli kalmaya devam ettiği 'yenilebilir sandviçler' için de aynı mantığı uygulamıştır.

42. sınıf konusunda ise Genel Mahkeme, bu sınıfta yer alan hizmetlerin nihai tüketicileri değil, restoran ve yiyecek hizmetleri sektöründeki profesyonelleri hedef aldığını, bir ticari markanın mallar için kullanımının aynı zamanda hizmetler için kullanım teşkil edemeyeceğini, bir ticari markanın ('MCDONALD'S') itibarının başka bir markanın ('BIG MAC') gerçek kullanımının değerlendirilmesinde önemsiz olduğunu tespit etmiştir. Bu nedenle de Mahkeme, EUIPO Temyiz Kurulu'nun 42. sınıftaki hizmetlerle ilgili kararını iptal etmiştir.

Sonuç olarak ise Genel Mahkeme, EUIPO Temyiz Kurulu'nun 29 ve 30. sınıflardaki 'tavuk sandviçleri', 29. sınıftaki 'kümes hayvanı ürünlerinden hazırlanan yiyecekler' ve 42. sınıftaki hizmetlerle ilgili kararını iptal etmiştir.

TÜKETİCİLERİN ÇEVRE HASSASİYETİ KORUNUYOR

Ticaret Bakanlığı tarafından “Reklam Kurulu Tüketicilerin Çevreye İlişkin Hassasiyetinin İstismar Edilmesine İzin Vermedi” başlıklı kamuoyu duyurusu yayımlanmıştır.

Buna göre, Reklam Kurulu’nun (“Kurul”) 11.06.2024 tarihli toplantısında karara bağlanan 175 adet dosyadan 147’si mevzuata aykırı bulunmuş olup söz konusu reklam ve ticari uygulamalar hakkında durdurma cezası ile birlikte toplam 20.100.269 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Kurul, bu cezalar ile birlikte 3 adet dosya hakkında erişimin engellenmesine karar vermiştir.

Kurul’un Haziran ayında gerçekleştirmiş olduğu toplantıda ele alınan konular arasında çevresel beyanlar içeren reklamlar öne çıkmaktadır. Kurul tarafından gıda, giyim ve dayanıklı tüketim sektöründe faaliyet gösteren 4 farklı şirketin reklamlarında “doğa dostu”, “doğayı senin kadar düşünen”, “iklim dostu” gibi çevreye ilişkin genel beyanların gerekli bilgiler verilmeden ve tüketiciler nezdinde belirsizliğe neden olacak şekilde kullanıldığı ve çevreye ilişkin iddiaların ispatlanamadığı gerekçeleriyle söz konusu reklamlar hakkında idari yaptırım uygulanmasına karar verilmiştir.

Bunun yanı sıra, taklit ayakkabı reklamları ile coğrafi işaretli ürünlere ilişkin reklamlar da Haziran ayında Kurul’un önemli gündem maddeleri arasında yer almaktadır. Buna göre, taklit ayakkabı reklamları ile mevzuatı ihlal ettiği tespit edilen 17 adet; coğrafi işaret tesciline aykırı biçimde üretim yapan ve reklamlarda “Ayvalık Zeytinyağı”, “Ayvalık Organik Zeytinyağı” gibi ifadeler kullanan 13 adet reklam veren hakkında idari yaptırım uygulanmıştır.

Bu kapsamda, yılın ilk 6 ayında Kurul tarafından toplam 931 adet dosya hakkında değerlendirmelerde bulunulmuş olup aldatıcı reklam ve haksız ticari uygulama olduğu tespit edilen 811 adet dosya hakkında durdurma cezasının yanı sıra toplam 127.433.779 TL idari para cezası uygulanmıştır.

REKABET DENETİMİNDE WHATSAPP MESAJLARININ SİLİNMESİNE 15.9 MİLYON EURO CEZA

Avrupa Komisyonu tarafından parfümeri sektöründe faaliyet gösteren International Flavors & Fragrances Inc. ve International Flavors & Fragrances IFF France SAS ("IFF") şirketlerine gerçekleştirilen rekabet denetimi sırasında üst düzey çalışanlardan birinin rakip şirket ile gerçekleştirdiği WhatsApp görüşmelerinin silinmiş olduğu Komisyon tarafından tespit edilmiştir.

Çeşitli ihlallerin varlığı halinde şirketlerin AB rekabet kurallarını ihlal ettiklerini kabul etmeye istekli oldukları durumlarda kullanılabilecek bir işbirliği prosedürü mevcuttur. Bu işbirliği çerçevesi, Komisyon'un daha basit ve hızlı bir prosedür uygulamasına ve işbirliği yapan şirketlerin cezalarda indirim almasına olanak tanımaktadır. IFF mesajların silinmesine ilişkin yapılan tespitleri kabul ederek silinen mesajların geri getirilmesi konusunda Komisyonla işbirliği yapmıştır. IFF'nin denetim sırasında ve sonrasında gösterdiği işbirliğine istinaden Komisyon belirlediği ceza miktarını %50 oranında azaltarak IFF'nin toplam cirosunun %0,15'ine tekabül eden 15,9 milyon € ceza vermeye karar vermiştir.

Bu kararın Komisyon'un sosyal medya uygulamaları (WhatsApp) üzerinden mesajların silinmesine yönelik verdiği ilk para cezası kararı olması da ayrı bir önem taşımaktadır. Diğer yandan parfümeri sektörüne yönelik rekabet soruşturması devam etmektedir.

Diğer yandan rekabet denetimlerinde denetimi gerçekleştiren ekibin ileri düzey adli bilişim araçları kullanan uzmanlar olduğunu unutmamak gerekir. Silinen, yok edilen ve/veya manipüle bilgilerin geri döndürülebilirliğini sağlamak üzere sistemler güncellenmeye ve geliştirilmeye devam edilmektedir. Bu sebeple denetimler sırasında mesajların ya da rekabete aykırılık oluşturabilecek diğer bilgilerin silinmesi / yok edilmesi gibi eylemler kaygı duyulan bir durum var ise bu durumun gizli kalması sonucunu doğuramayacaktır.

Ayrıca ek olarak denetimlerin engellenmiş olması sebebiyle bu kararda olduğu gibi ayrıca cezalara sebebiyet verecektir.

AB YASALARININ 'CİLT DOSTU' İBARESİ YASAĞI

Bir eczane zincirinin piyasaya sürdüğü dezenfektan olan 'BioLYTHE' 'nin üzerinde Corona'ya karşı etkili, cilt dostu, organik ve alkolsüz ibareleri yer alıyordu. AB mevzuatına göre ise biyosidal bir ürünün 'düşük riskli biyosidal ürün', 'toksik olmayan', 'zararsız', 'doğal', 'çevre dostu', 'hayvan dostu' veya benzeri ibarelerle tanıtımının yapılması yasaktır. Bu ifadelerden ürünün içeriğinin oluşturacağı riskler yönünden tüketicinin yanıltıldığı, risklerin küçümsendiği hatta bu risklerin inkâr edildiği anlaşılmaktadır.

Bu duruma istinaden Alman Haksız Rekabete Karşı Koruma Derneği söz konusu ifadelerin adil olmadığı kanaatiyle bu ürünlerin pazarlanmasını engellemek amacıyla dava açmıştır. Mahkeme de somut olayda kullanılan bu ibarenin yasalara aykırı olduğuna kanaat getirerek; 'cilt dostu' ibaresinin yanıltıcı olduğunu, bu ibarenin ürünün zararlı özelliğini gölgelemesinin yanında cilt için faydalı olduğu yönünde bir algı oluşturmaları nedeniyle yanıltıcı bir ifade olduğu yönünde hüküm vermiştir.

APPLE'A EK SORUŞTIRMALAR BAŞLATILDI

Daha önce, Avrupa Komisyonu ("Komisyon") tarafından Apple'a, rekabet hukuku kapsamında pazardaki hakim durumunu kötüye kullandığı ve tüketicilerin daha avantajlı abonelik tarifeleri hakkında bilgi edinmesini engellemek için uygulama geliştiricilerine sınırlamalar getirdiği gerekçesiyle 1.8 milyar euro üzerinde para cezası verilmiştir.

Komisyon, yakın zamanda bir duyuru yayımlayarak Apple'ın uygulama yönlendirme sistemi ve uygulama geliştiricileri ile arasındaki sözleşmesel gerekliliklerin Dijital Piyasalar Yasası'nın ("Yasa") ihlali bakımından ayrıca değerlendirilmesi için ek soruşturmalar başlatıldığını belirtti. Soruşturmalar kapsamında, uygulama geliştiricilerinin tüketicileri teklifler ve içerikler için alternatif kanallara özgürce yönlendirmesini engellediği tespit edilen uygulama yönlendirme sistemi ve uygulama geliştiricileri ile Apple arasında geçerli sözleşmelere ilişkin Komisyon ön görüşleri açıklanmıştır.

Buna göre, Apple'ın, uygulama geliştiricilerinin tüketicilerle iletişim kurmasını, tüketicilere teklifleri tanıtmasını ve sözleşmeleri kendi seçtikleri dağıtım kanalı üzerinden imzalatmasını engellediği belirtilmektedir. Bu bağlamda bir kullanıcının alternatif uygulama mağazalarını veya uygulamaları indirme ve yükleme işlemini başarıyla tamamlamak için gerçekleştirmesi gereken adımlar ile Apple tarafından kullanıcıya gösterilen çeşitli bilgi ekranlarının Yasa'ya uygun olup olmadığının değerlendirileceği ifade edilmektedir.

YEŞİL MUTABAKAT ÇALIŞMA GRUBU 2023 YILI FAALİYET RAPORU

Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda faaliyetlerini sürdüren Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu'nun hazırladığı 2023 Yılı Faaliyet Raporu yayımlandı. Raporda değinilen önemli gelişmeler aşağıdaki şekilde belirtilebilir:

- Sınırdaki karbon düzenleme mekanizması ışığında yapılan mevzuat düzenlemeleri aracılığıyla, sera gazı salımını ek bir maliyet unsuru haline getiren ücretsiz tahsisat dağıtımının belirli oranda azaltılarak kaldırılması hedeflenmiştir.
- Oluşan atık miktarının asgari seviyeye indirilmesi için yeşil dönüşümün sağlanması doğrultusunda mevzuat düzenlemeleri öngörülmüş olup, bu konuda çalışmalar yapılmıştır.
- Ekonomik faaliyetlerin çevreyle uyumlu ve sürdürülebilir hale getirilmesi için çeşitli bakanlıklarca, ulusal finansman kapsamındaki programlar belirlenmiş ve destekler sağlanmıştır.
- Enerji sektöründe, temiz enerjiye yönelik düzenleme ve uygulamaların hayata geçirilmesi hızlandırılmıştır.
- Tarım ve akıllı ulaşım alanlarında sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla mevzuat çalışmaları, projeler ve planlar meydana getirilmiştir.
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca hazırlanan İklim Kanunu Taslağı metninin Meclis çalışmaları akabinde yürürlüğe girebilecek hale getirilmiştir.
- 2022 Yılı Faaliyet Raporuyla paralel başlıklarla kaleme alınan raporda, bahsi geçen başlıklardaki uluslararası gelişmeler büyük oranda tekrar edilirken; ulusal gelişmelerdeki artış, yapılan eklemelerden anlaşılmaktadır.